

Codul fiscal

Codul de procedură fiscală

Ediție actualizată la
5 septembrie 2022

Cuprinde modificările aduse prin
O.G. nr. 16/2022, O.G. nr. 31/2022
și **O.G. nr. 37/2022**

Editura
Hamangiu
2022

Cuprins general

Codul fiscal	1
<i>Index</i>	517
Codul de procedură fiscală	523
<i>Index</i>	822

Titlul II. Impozitul pe profit

Legislație conexă: ► Legea nr. 170/2016 privind impozitul specific unor activități (M. Of. nr. 812 din 14 octombrie 2016), în vigoare de la 1 ianuarie 2017, care, potrivit art. 1, „*Prin derogare de la prevederile titlului II din Legea nr. 227/2015 privind Codul fiscal, (...) reglementează impozitul specific pentru persoanele juridice române care desfășoară activități corespunzătoare codurilor CAEN: 5510 – «Hoteluri și alte facilități de cazare similare», 5520 – «Facilități de cazare pentru vacanțe și perioade de scurtă durată», 5530 – «Parcuri pentru rulote, campinguri și tabere», 5590 – «Alte servicii de cazare», 5610 – «Restaurante», 5621 – «Activități de alimentație (catering) pentru evenimente», 5629 – «Alte servicii de alimentație n.c.a.», 5630 – «Baruri și alte activități de servire a băuturilor»*”; ► O.M.F.P./M.T. nr. 464/264/2017 pentru aprobarea Normelor metodologice de aplicare a Legii nr. 170/2016 privind impozitul specific unor activități (M. Of. nr. 266 din 14 aprilie 2017).

Notă. Potrivit art. VI din O.G. nr. 16/2022, începând cu data de 1 ianuarie 2023, Legea nr. 170/2016 se abrogă, iar contribuabilii care au intrat sub incidența prevederilor acestei legi, până la data de 31 decembrie 2022, pot opta, prin excepție de la prevederile art. 47 alin. (1) din Codul fiscal, pentru plata impozitului pe veniturile microîntreprinderilor, potrivit titlului III din Codul fiscal, sau pentru plata impozitului pe profit, potrivit titlului II din Codul fiscal.

Capitolul I. Dispoziții generale

Art. 13. Contribuabili. (1) Sunt obligate la plata impozitului pe profit, conform prezentului titlu, următoarele persoane, denumite în continuare *contribuabili*:

- a) persoanele juridice române, cu excepțiile prevăzute la alin. (2);
- b) persoanele juridice străine care desfășoară activitate prin intermediul unui sediu permanent/mai multor sedii permanente în România;
- c)^[1] persoanele juridice străine rezidente în România potrivit locului conducerii efective;
- d) persoanele juridice străine care realizează venituri astfel cum sunt prevăzute la art. 12 lit. h);
- e) persoanele juridice cu sediul social în România, înființate potrivit legislației europene;
- f)^[2] persoanele juridice străine rezidente într-un stat terț care desfășoară activitate în România prin intermediul unuia sau mai multor elemente tratate drept sedii permanente, în ceea ce privește situațiile ce implică existența unor tratamente neuniforme ale elementelor hibride sau tratamente neuniforme ale rezidenței fiscale, astfel cum acestea sunt reglementate în cadrul cap. III¹;
- g) entitatea transparentă fiscal, în ceea ce privește situațiile ce implică existența unor tratamente neuniforme ale elementelor hibride inversate, astfel cum acestea sunt reglementate la art. 40⁷.

(2) Nu intră sub incidența prezentului titlu următoarele persoane juridice române:

- a) Trezoreria Statului;
- b) instituția publică, înființată potrivit legii, cu excepția activităților economice desfășurate de aceasta;
- c) Academia Română, precum și fundațiile înființate de Academia Română în calitate de fondator unic, cu excepția activităților economice desfășurate de acestea;
- d) Banca Națională a României;
- e) Fondul de garantare a depozitelor în sistemul bancar, constituit potrivit legii;
- f) Fondul de compensare a investitorilor, înființat potrivit legii;
- g) Fondul de garantare a pensiilor private, înființat potrivit legii;
- g¹)^[3] Fondul de garantare a asiguraților, constituit potrivit legii;

^[1] Lit. c) de la alin. (1) al art. 13 este reprodusă astfel cum a fost modificată prin art. I pct. 4 din Legea nr. 296/2020, în vigoare de la 1 ianuarie 2021.

^[2] Lit. f) și g) de la alin. (1) al art. 13 au fost introduse prin art. I pct. 1 din O.G. nr. 6/2020, în vigoare de la 3 februarie 2020.

^[3] Lit. g¹) de la alin. (2) al art. 13 a fost introdusă prin art. I pct. 0 din O.U.G. nr. 50/2015, punct introdus prin art. unic pct. 1 din Legea nr. 358/2015, în vigoare de la 3 ianuarie 2016.

h) persoana juridică română care plătește impozit pe veniturile microîntreprinderilor, în conformitate cu prevederile titlului III;

i) fundația constituită ca urmare a unui legat;

j)^[1] entitatea transparentă fiscal cu personalitate juridică ce nu se află în cazul prevăzut la alin. (1) lit. g);

k)^[2] asociațiile de proprietari constituite ca persoane juridice și asociațiile de locatari recunoscute ca asociații de proprietari, cu excepția celor care obțin venituri din exploatarea proprietății comune, potrivit legii;

l)^[3] unitatea locală de cult, definită potrivit art. 7 pct. 48, în măsura în care veniturile obținute sunt utilizate, în anul curent și/sau în anii următori, pentru întreținerea și funcționarea unității de cult, pentru lucrări de construcție, de reparație și de consolidare a lăcașurilor de cult și a clădirilor ecleziastice, pentru învățământ, pentru furnizarea, în nume propriu și/sau în parteneriat, de servicii sociale, acreditate în condițiile legii, pentru acțiuni specifice și alte activități nonprofit ale cultelor religioase, potrivit Legii nr. 489/2006 privind libertatea religioasă și regimul general al cultelor, republicată.

Art. 14. Sfera de cuprindere a impozitului. Impozitul pe profit se aplică după cum urmează:

a)^[4] în cazul persoanelor juridice române, al persoanelor juridice străine rezidente în România potrivit locului conducerii efective, precum și al persoanelor juridice cu sediul social în România, înființate potrivit legislației europene, asupra profitului impozabil obținut din orice sursă, atât din România, cât și din străinătate;

b) în cazul persoanelor juridice străine care desfășoară activitate prin intermediul unui sediu permanent/mai multor sedii permanente în România, asupra profitului impozabil atribuit sediului permanent, respectiv asupra profitului impozabil la nivelul sediului permanent desemnat să îndeplinească obligațiile fiscale;

c) în cazul persoanelor juridice străine care realizează venituri astfel cum sunt prevăzute la art. 12 lit. h), asupra profitului impozabil aferent acestora.

Art. 15. Reguli speciale de impozitare. (1) În cazul următoarelor persoane juridice române, la calculul rezultatului fiscal sunt considerate venituri neimpozabile următoarele tipuri de venituri:

a) pentru cultele religioase, veniturile obținute din producerea și valorificarea obiectelor și produselor necesare activității de cult, potrivit legii, veniturile obținute din chirii, veniturile obținute din cedarea/instrăinarea activelor corporale, alte venituri obținute din activități economice sau de natura celor prevăzute la alin. (2), veniturile din despăgubiri, în formă bănească, obținute ca urmare a măsurilor reparatorii prevăzute de legile privind reconstituirea dreptului de proprietate, cu condiția ca sumele respective să fie utilizate, în anul curent și/sau în anii următori, pentru întreținerea și funcționarea unităților de cult, pentru lucrări de construcție, de reparație și de consolidare a lăcașurilor de cult și a clădirilor ecleziastice, pentru învățământ, pentru furnizarea, în nume propriu și/sau în parteneriat, de servicii sociale, acreditate în condițiile legii, pentru acțiuni specifice și alte activități nonprofit ale cultelor religioase, potrivit Legii nr. 489/2006 privind libertatea religioasă și regimul general al cultelor, republicată;

b)^[5] pentru unitățile de învățământ preuniversitar și instituțiile de învățământ superior, particulare, acreditate, precum și cele autorizate, veniturile obținute și utilizate, în anul curent sau în anii următori, potrivit reglementărilor legale din domeniul educației naționale;

^[1] Lit. j) de la alin. (2) al art. 13 este reprodusă astfel cum a fost modificată prin art. I pct. 2 din O.G. nr. 6/2020, în vigoare de la 3 februarie 2020.

^[2] Lit. k) de la alin. (2) al art. 13 a fost introdusă prin art. I pct. 0 din O.U.G. nr. 3/2017, punct introdus prin art. I pct. 1 din Legea nr. 177/2017, în vigoare de la 1 ianuarie 2018.

^[3] Lit. l) de la alin. (2) al art. 13 a fost introdusă prin art. II pct. 2 din Legea nr. 32/2020, în vigoare de la 4 aprilie 2020.

^[4] Lit. a) de la art. 14 este reprodusă astfel cum a fost modificată prin art. I pct. 5 din Legea nr. 296/2020, în vigoare de la 1 ianuarie 2021.

^[5] Lit. b) de la alin. (1) al art. 15 este reprodusă astfel cum a fost modificată prin art. I pct. 1 din O.U.G. nr. 50/2015, în vigoare de la 1 ianuarie 2016.

c) pentru asociațiile de proprietari constituite ca persoane juridice și asociațiile de locatari recunoscute ca asociații de proprietari, veniturile obținute și utilizate, în anul curent sau în anii următori, pentru îmbunătățirea utilităților și a eficienței clădirii, pentru întreținerea și repararea proprietății comune, potrivit legii;

d) pentru Societatea Națională de Cruce Roșie din România, veniturile obținute și utilizate, în anul curent sau în anii următori, potrivit Legii Societății Naționale de Cruce Roșie din România nr. 139/1995, cu modificările și completările ulterioare.

(2) În cazul organizațiilor nonprofit, organizațiilor sindicale, organizațiilor patronale, la calculul rezultatului fiscal, următoarele tipuri de venituri sunt venituri neimpozabile;

a) cotizațiile și taxele de înscriere ale membrilor;

b) contribuțiile bănești sau în natură ale membrilor și simpatizanților;

c) taxele de înregistrare stabilite potrivit legislației în vigoare;

d) veniturile obținute din vize, taxe și penalități sportive sau din participarea la competiții și demonstrații sportive;

e) donațiile, precum și banii sau bunurile primite prin sponsorizare/mecenat;

f) veniturile din dividende, dobânzi, precum și din diferențele de curs valutar aferente disponibilităților și veniturilor neimpozabile;

g) veniturile din dobânzi obținute de casele de ajutor reciproc din acordarea de împrumuturi potrivit legii de organizare și funcționare;

h) veniturile pentru care se datorează impozit pe spectacole;

i) resursele obținute din fonduri publice sau din finanțări nerambursabile;

j) veniturile realizate din acțiuni ocazionale precum: evenimente de strângere de fonduri cu taxă de participare, serbări, tombole, conferințe, utilizate în scop social sau profesional, potrivit statutului acestora;

k) veniturile rezultate din cedarea activelor corporale aflate în proprietatea organizațiilor nonprofit, altele decât cele care sunt sau au fost folosite într-o activitate economică;

l) veniturile obținute din reclamă și publicitate, veniturile din închirieri de spații publicitare pe: clădiri, terenuri, tricouri, cărți, reviste, ziare, realizate de organizațiile nonprofit de utilitate publică, potrivit legilor de organizare și funcționare, din domeniul culturii, cercetării științifice, învățământului, sportului, sănătății, precum și de camerele de comerț și industrie, organizațiile sindicale și organizațiile patronale; nu se includ în această categorie veniturile obținute din prestări de servicii de intermediere în reclamă și publicitate;

m) sumele primite ca urmare a nerespectării condițiilor cu care s-a făcut donația/sponsorizarea, potrivit legii, sub rezerva ca sumele respective să fie utilizate de către organizațiile nonprofit, în anul curent sau în anii următori, pentru realizarea scopului și obiectivelor acestora, potrivit actului constitutiv sau statutului, după caz;

n) veniturile realizate din despăgubiri de la societățile de asigurare pentru pagubele produse la activele corporale proprii, altele decât cele care sunt utilizate în activitatea economică;

o) sumele primite din impozitul pe venit datorat de persoanele fizice, potrivit prevederilor titlului IV;

p) sumele colectate de organizațiile colective autorizate, potrivit legii, pentru îndeplinirea responsabilităților de finanțare a gestionării deșeurilor.

(3) În cazul organizațiilor nonprofit, organizațiilor sindicale, organizațiilor patronale, pentru calculul rezultatului fiscal sunt neimpozabile și alte venituri realizate, până la nivelul echivalentului în lei a 15.000 euro, într-un an fiscal, dar nu mai mult de 10% din veniturile totale neimpozabile prevăzute la alin. (2). Aceste organizații datorează impozit pe profit pentru partea din profitul impozabil care corespunde veniturilor, altele decât cele considerate venituri neimpozabile, potrivit alin. (2) sau potrivit prezentului alineat, asupra căreia se aplică cota prevăzută la art. 17 sau 18, după caz.

(4) Formele asociative de proprietate asupra terenurilor cu vegetație forestieră, pășunilor și fânețelor, cu personalitate juridică, aplică pentru calculul rezultatului fiscal prevederile alin. (2) și (3).

(5) Prevederile prezentului articol se aplică cu respectarea legislației în materia ajutorului de stat.

Art. 16. Anul fiscal. (1) Anul fiscal este anul calendaristic.

(2) Când un contribuabil se înființează sau încetează să mai existe în cursul unui an fiscal, perioada impozabilă este perioada din anul calendaristic pentru care contribuabilul a existat.

(3) Când un contribuabil se înființează în cursul unui an fiscal, perioada impozabilă începe:

a) de la data înregistrării acestuia în registrul comerțului, dacă are această obligație potrivit legii;

b) de la data înregistrării în registrul ținut de instanțele judecătorești sau alte autorități competente, dacă are această obligație, potrivit legii;

c) pentru sediul permanent, de la data la care persoana juridică străină începe să își desfășoare, integral sau parțial, activitatea în România, potrivit art. 8, cu excepția sediului care, potrivit legii, se înregistrează în registrul comerțului, pentru care perioada impozabilă începe la data înregistrării în registrul comerțului;

d)^[1] de la data înregistrării la organul fiscal central, pentru persoanele juridice străine care au locul de exercitare a conducerii efective în România.

(4) Când un contribuabil încetează în cursul unui an fiscal, perioada impozabilă se încheie:

a) în cazul fuziunilor sau divizărilor care au ca efect juridic încetarea existenței persoanelor juridice absorbite/divizate prin dizolvare fără lichidare, la una dintre următoarele date:

1. la data înregistrării în registrul comerțului/registrul ținut de instanțele judecătorești competente sau de alte autorități competente a noii persoane juridice ori a ultimei dintre ele, în cazul constituirii uneia sau mai multor persoane juridice noi;

2. la data înregistrării hotărârii ultimei adunări generale care a aprobat operațiunea sau de la altă dată stabilită prin acordul părților în cazul în care se stipulează că operațiunea va avea efect la o altă dată, potrivit legii;

3. la data înmatriculării persoanei juridice înființate potrivit legislației europene, în cazul în care prin fuziune se constituie asemenea persoane juridice;

b) în cazul dizolvării urmate de lichidarea contribuabilului, la data încheierii operațiunilor de lichidare, dar nu mai târziu de data depunerii situațiilor financiare la organul fiscal competent;

c) în cazul încetării existenței unui sediu permanent, potrivit art. 8, la data radierii înregistrării fiscale.

(5) Prin excepție de la prevederile alin. (1) și (2), contribuabilii care au optat, în conformitate cu legislația contabilă în vigoare, pentru un exercițiu financiar diferit de anul calendaristic pot opta ca anul fiscal să corespundă exercițiului financiar. Primul an fiscal modificat include și perioada anterioară din anul calendaristic cuprinsă între 1 ianuarie și ziua anterioară primei zi a anului fiscal modificat, acesta reprezentând un singur an fiscal. Contribuabilii comunică organelor fiscale competente opțiunea pentru anul fiscal modificat, în termen de 15 zile de la data începerii anului fiscal modificat sau de la data înregistrării acestora, după caz.

(5)^[2] Contribuabilii prevăzuți la alin. (5) care își modifică exercițiul financiar, potrivit reglementărilor contabile, pot opta ca anul fiscal modificat să corespundă cu exercițiul financiar. Pentru stabilirea anului fiscal modificat se aplică următoarele reguli:

a) dacă anul fiscal modificat redevine anul fiscal calendaristic, ultimul an fiscal modificat include și perioada cuprinsă între ziua ulterioară ultimei zile a anului fiscal modificat și 31 decembrie a anului respectiv; declarația anuală de impozit pe profit aferentă ultimului an fiscal modificat se depune până la data de 25 martie inclusiv a anului următor;

^[1] Lit. d) de la alin. (3) al art. 16 a fost introdusă prin art. I pct. 1 din O.G. nr. 8/2021, în vigoare de la 3 septembrie 2021.

^[2] Alin. (5)¹ și (5)² ale art. 16 au fost introduse prin art. I pct. 3 din O.U.G. nr. 84/2016, în vigoare de la 1 ianuarie 2017.

b) dacă se modifică perioada anului fiscal modificat, primul an nou fiscal modificat include și perioada cuprinsă între ziua ulterioară ultimei zile a anului fiscal modificat și ziua anterioară primei zile a noului an fiscal modificat.

Contribuabilii comunică organelor fiscale competente modificarea perioadei anului fiscal astfel:

a) contribuabilii care modifică anul fiscal potrivit lit. a), până la data de 25 a celei de-a treia luni inclusiv, de la data la care s-ar fi închis anul fiscal modificat;

b) contribuabilii care modifică anul fiscal potrivit lit. b), în termen de 15 zile de la data începerii noului an fiscal modificat.

(5²) Contribuabilii prevăzuți la alin. (5) care îndeplinesc condițiile prevăzute la art. 47 depun declarația privind impozitul pe profit aferentă anului anterior aplicării sistemului de impunere pe veniturile microîntreprinderilor, pentru perioada cuprinsă între data începerii anului modificat și 31 decembrie, până la data de 25 martie a anului fiscal următor.

(6) Prin excepție de la prevederile alin. (1) și (5), în cazul contribuabililor care se dizolvă cu lichidare, perioada cuprinsă între prima zi a anului fiscal următor celui în care a fost deschisă procedura lichidării și data închiderii procedurii de lichidare se consideră un singur an fiscal.

(7) În cazul contribuabililor prevăzuți la alin. (5), dreptul organului fiscal de a stabili impozitul pe profit se prescrie în termen de 5 ani începând cu data de întâi a lunii următoare celei în care se împlinesc 6 luni de la încheierea anului fiscal pentru care se datorează obligația fiscală.

Legislație conexă: O.P.A.N.A.F. nr. 1699/2021 pentru aprobarea formularelor de înregistrare fiscală a contribuabililor și a tipurilor de obligații fiscale care formează vectorul fiscal (M. Of. nr. 1056 din 4 noiembrie 2021).

Art. 17. Cota de impozitare. Cota de impozit pe profit care se aplică asupra profitului impozabil este de 16%.

Art. 18. Regimul special pentru contribuabilii care desfășoară activități de natura barurilor de noapte, cluburilor de noapte, discotecilor, cazinourilor. Contribuabilii care desfășoară activități de natura barurilor de noapte, cluburilor de noapte, discotecilor sau cazinourilor, inclusiv persoanele juridice care realizează aceste venituri în baza unui contract de asociere, și în cazul cărora impozitul pe profit datorat pentru activitățile prevăzute în acest articol este mai mic decât 5% din veniturile respective, sunt obligați la plata impozitului în cotă de 5% aplicat acestor venituri înregistrate.

Capitolul II. Calculul rezultatului fiscal

Art. 19. Reguli generale. (1) Rezultatul fiscal se calculează ca diferență între veniturile și cheltuielile înregistrate conform reglementărilor contabile aplicabile, din care se scad veniturile neimpozabile și deducerile fiscale și la care se adaugă cheltuielile nedeductibile. La stabilirea rezultatului fiscal se iau în calcul și elemente similare veniturilor și cheltuielilor, potrivit normelor metodologice, precum și pierderile fiscale care se recuperează în conformitate cu prevederile art. 31. Rezultatul fiscal pozitiv este profit impozabil, iar rezultatul fiscal negativ este pierdere fiscală.

(2) Rezultatul fiscal se calculează trimestrial/anual, cumulativ de la începutul anului fiscal.

(3) Pentru determinarea rezultatului fiscal, erorile înregistrate în contabilitate se corectează astfel:

a) erorile care se corectează potrivit reglementărilor contabile pe seama rezultatului reportat, prin ajustarea rezultatului fiscal al anului la care se referă acestea și depunerea unei declarații rectificative în condițiile prevăzute de Codul de procedură fiscală;

b) erorile care se corectează potrivit reglementărilor contabile pe seama contului de profit și pierdere sunt luate în calcul pentru determinarea rezultatului fiscal în anul în care se efectuează corectarea acestora.

(4) Metodele contabile, stabilite prin reglementări legale în vigoare, privind ieșirea din gestiune a stocurilor sunt recunoscute la calculul rezultatului fiscal.

(5) În cazul contribuabililor care desfășoară activități de servicii internaționale, în baza convențiilor la care România este parte, veniturile și cheltuielile efectuate în scopul realizării acestora sunt luate în calcul la determinarea rezultatului fiscal, potrivit unor norme speciale stabilite în conformitate cu reglementările din aceste convenții.

(6) Tranzacțiile între persoane afiliate se realizează conform principiului valorii de piață. La stabilirea rezultatului fiscal al persoanelor afiliate se au în vedere reglementările privind prețurile de transfer, prevăzute de Codul de procedură fiscală.

(7) În scopul determinării rezultatului fiscal, contribuabilii sunt obligați să evidențieze în registrul de evidență fiscală veniturile impozabile înregistrate într-un an fiscal, potrivit alin. (1), precum și cheltuielile efectuate în scopul desfășurării activității economice, în același an fiscal, inclusiv cele reglementate prin acte normative în vigoare, potrivit art. 25.

(8)^[1] La calculul rezultatului fiscal, la momentul vânzării/cesionării titlurilor de participare, contribuabilii care aplică reglementările contabile conforme cu Standardele internaționale de raportare financiară și care înregistrează evaluarea titlurilor de participare la valoare justă prin alte elemente ale rezultatului global, ca urmare a aplicării opțiunii irevocabile de a recunoaște astfel titlurile de participare, tratează sumele reprezentând diferențe din evaluare/reevaluare care se regăsesc în debitul/creditul conturilor de rezerve, ca elemente similare cheltuielilor/veniturilor, după caz, dacă la data vânzării/cesionării nu sunt îndeplinite condițiile prevăzute la art. 23 lit. i).

Legislație conexă: ► O.P.A.N.A.F. nr. 3735/2015 pentru aprobarea procedurii privind emiterea și modificarea acordului de preț în avans, precum și conținutul cererii de emitere și modificare a acordului de preț în avans (M. Of. nr. 972 din 29 decembrie 2015); ► O.P.A.N.A.F. nr. 442/2016 privind cuantumul tranzacțiilor, termenele pentru întocmire, conținutul și condițiile de solicitare a dosarului prețurilor de transfer și procedura de ajustare/estimare a prețurilor de transfer (M. Of. nr. 74 din 2 februarie 2016).

Art. 20. Deduceri pentru cheltuielile de cercetare-dezvoltare. (1) La calculul rezultatului fiscal, pentru activitățile de cercetare-dezvoltare, definite potrivit legii, se acordă următoarele stimulente fiscale:

a) deducerea suplimentară la calculul rezultatului fiscal, în proporție de 50%, a cheltuielilor eligibile pentru aceste activități; deducerea suplimentară se calculează trimestrial/anual; în cazul în care se realizează pierdere fiscală, aceasta se recuperează potrivit dispozițiilor art. 31;

b) aplicarea metodei de amortizare accelerată și în cazul aparaturii și echipamentelor destinate activităților de cercetare-dezvoltare.

(2) Stimulentele fiscale se acordă, cu respectarea legislației în materia ajutorului de stat, pentru activitățile de cercetare-dezvoltare desfășurate în scopul obținerii de rezultate ale cercetării, valorificabile de către contribuabil, activități efectuate atât pe teritoriul național, cât și în statele membre ale Uniunii Europene sau în statele care aparțin Spațiului Economic European.

(3) Activitățile de cercetare-dezvoltare eligibile pentru acordarea deducerii suplimentare la determinarea rezultatului fiscal trebuie să fie din categoriile activităților de cercetare aplicativă și/sau de dezvoltare tehnologică, relevante pentru activitatea desfășurată de către contribuabili.

(4) Stimulentele fiscale se acordă separat pentru activitățile de cercetare-dezvoltare din fiecare proiect desfășurat.

(5) În aplicarea prevederilor prezentului articol se elaborează norme privind deducerile pentru cheltuielile de cercetare-dezvoltare, aprobate prin ordin comun al ministrului finanțelor publice și al ministrului educației și cercetării științifice.

(6) Deducerile prevăzute de acest articol nu se recalculează în cazul nerealizării obiectivelor proiectului de cercetare-dezvoltare.

Legislație conexă: O.M.F.P./M.E.N.C.S. nr. 1056/4435/2016 pentru aprobarea Normelor privind deducerile pentru cheltuielile de cercetare-dezvoltare la calculul rezultatului fiscal (M. Of. nr. 526 din 13 iulie 2016).

^[1] Alin. (8) al art. 19 a fost introdus prin art. III pct. 1 din O.U.G. nr. 89/2018, în vigoare de la 9 octombrie 2018.

Art. 21. Reguli fiscale pentru contribuabilii care aplică reglementările contabile conforme cu Standardele internaționale de raportare financiară. Contribuabilii care aplică reglementările contabile conforme cu Standardele internaționale de raportare financiară pentru determinarea rezultatului fiscal vor avea în vedere și următoarele reguli:

a) pentru sumele înregistrate în rezultatul reportat provenit din actualizarea cu rata inflației, ca urmare a implementării reglementărilor contabile conforme cu Standardele internaționale de raportare financiară ca bază a contabilității, se aplică următorul tratament fiscal:

1. sumele brute înregistrate în creditul contului rezultatul reportat, provenite din actualizarea cu rata inflației a mijloacelor fixe amortizabile și a terenurilor, sunt tratate ca rezerve și impozitate potrivit art. 26 alin. (5), cu condiția evidențierii în soldul creditor al acestuia, analitic distinct;

2. în situația în care sumele brute înregistrate în creditul contului rezultatul reportat, provenite din actualizarea cu rata inflației a mijloacelor fixe amortizabile și a terenurilor, nu sunt menținute în soldul creditor al acestuia, analitic distinct, sumele respective se impozitează astfel:

(i) sumele care au fost anterior deduse se impozitează la momentul utilizării potrivit art. 26 alin. (5); diminuarea soldului creditor al contului rezultatul reportat, analitic distinct, în care sunt înregistrate sumele din actualizarea cu rata inflației a mijloacelor fixe amortizabile și a terenurilor cu sumele rezultate din actualizarea cu rata inflației a amortizării mijloacelor fixe, se consideră utilizare a rezervei;

(ii) sumele care sunt deduse ulterior prin intermediul amortizării fiscale sau al cheltuielilor privind activele cedate și/sau casate se impozitează concomitent cu deducerea amortizării fiscale, respectiv la momentul scăderii din gestiune a mijloacelor fixe și terenurilor, după caz;

3. sumele înregistrate în creditul contului rezultatul reportat din actualizarea cu rata inflației a activelor, cu excepția actualizării cu rata inflației a mijloacelor fixe amortizabile și a terenurilor, nu reprezintă elemente similare veniturilor;

4. sumele înregistrate în debitul contului rezultatul reportat din actualizarea cu rata inflației a pasivelor, cu excepția actualizării cu rata inflației a amortizării mijloacelor fixe, nu reprezintă elemente similare cheltuielilor;

b)^[1] pentru sumele înregistrate în rezultatul reportat provenit din alte ajustări, ca urmare a implementării reglementărilor contabile conforme cu Standardele internaționale de raportare financiară ca bază a contabilității sau ca urmare a modificării politicilor contabile determinate de adoptarea inițială a noi standarde internaționale de raportare financiară, cu excepția sumelor care provin din actualizarea cu rata inflației, se aplică următorul tratament fiscal:

1. sumele care provin din anularea unor cheltuieli pentru care s-a acordat deducere reprezintă elemente similare veniturilor;

2. sumele care reprezintă elemente de natura veniturilor înregistrate potrivit reglementărilor contabile conforme cu Standardele internaționale de raportare financiară reprezintă elemente similare veniturilor, cu excepția celor prevăzute la art. 23 și 24;

3. sumele care reprezintă elemente de natura cheltuielilor înregistrate potrivit reglementărilor contabile conforme cu Standardele internaționale de raportare financiară sunt considerate elemente similare cheltuielilor numai dacă acestea sunt deductibile în conformitate cu prevederile art. 25 și 26;

4. sumele care provin din anularea unor cheltuieli pentru care nu s-a acordat deducere nu reprezintă elemente similare veniturilor;

5. sumele care provin din anularea unor venituri care au reprezentat venituri neimpozabile nu reprezintă elemente similare cheltuielilor;

6. sumele care provin din anularea unor venituri care au reprezentat venituri impozabile reprezintă elemente similare cheltuielilor;

c) în cazul în care în rezultatul reportat provenit din alte ajustări, ca urmare a implementării reglementărilor contabile conforme cu Standardele internaționale de raportare financiară ca

^[1] Lit. b) și c) de la art. 21 sunt reproduse astfel cum au fost modificate prin art. III pct. 2 din O.U.G. nr. 89/2018, în vigoare de la 9 octombrie 2018.

bază a contabilității sau ca urmare a modificării politicilor contabile determinate de adoptarea inițială a noi standarde internaționale de raportare financiară, se înregistrează sume care provin din retratarea unor provizioane, sumele care provin din anularea provizioanelor care au reprezentat cheltuieli nedeductibile nu reprezintă elemente similare veniturilor, iar sumele rezultate din constituirea provizioanelor potrivit reglementărilor contabile conforme cu Standardele internaționale de raportare financiară nu reprezintă elemente similare cheltuielilor.

Art. 22. Scutirea de impozit a profitului reinvestit. (1)^[1] Profitul investit în echipamente tehnologice, calculatoare electronice și echipamente periferice, mașini și aparate de casă, de control și de facturare, în programe informatice, precum și pentru dreptul de utilizare a programelor informatice, produse și/sau achiziționate, inclusiv în baza contractelor de leasing financiar, și puse în funcțiune, folosite în scopul desfășurării activității economice, este scutit de impozit. Activele corporale pentru care se aplică scutirea de impozit sunt cele prevăzute în subgrupa 2.1, respectiv în clasa 2.2.9 din Catalogul privind clasificarea și duratele normale de funcționare a mijloacelor fixe, aprobat prin hotărâre a Guvernului.

(1)^[2] Profitul investit în susținerea învățământului profesional-dual prin asigurarea pregătirii practice și formării de calitate a elevilor este scutit de impozit.

(2)^[3] Profitul investit potrivit alin. (1) reprezintă soldul contului de profit și pierdere, respectiv profitul contabil brut cumulat de la începutul anului, obținut până în trimestrul sau în anul punerii în funcțiune a activelor prevăzute la alin. (1). Scutirea de impozit pe profit aferentă investițiilor realizate se acordă în limita impozitului pe profit calculat cumulat de la începutul anului până în trimestrul punerii în funcțiune a activelor prevăzute la alin. (1), pentru contribuabilii care aplică sistemul trimestrial de declarare și plată a impozitului pe profit, respectiv în limita impozitului pe profit calculat cumulat de la începutul anului punerii în funcțiune a activelor prevăzute la alin. (1) până la sfârșitul anului respectiv pentru contribuabilii care aplică sistemul anual de declarare și plată a impozitului pe profit.

(3) Pentru contribuabilii care au obligația de a plăti impozit pe profit trimestrial, în situația în care se efectuează investiții în trimestrele anterioare, din profitul contabil brut cumulat de la începutul anului se scade suma profitului investit anterior pentru care s-a aplicat facilitatea. În cazul în care în trimestrul în care se pun în funcțiune activele prevăzute la alin. (1) se înregistrează pierdere contabilă, iar în trimestrul următor sau la sfârșitul anului se înregistrează profit contabil, impozitul pe profit aferent profitului investit nu se recalculează.

(4)^[4] În cazul contribuabililor prevăzuți la art. 47 care devin plătitori de impozit pe profit în conformitate cu prevederile art. 48 alin. (3)¹ și art. 52, pentru aplicarea facilității se ia în considerare profitul contabil brut cumulat de la începutul trimestrului respectiv investit în activele

^[1] Alin. (1) al art. 22 este reprodus astfel cum a fost modificat prin art. I pct. 4 din O.U.G. nr. 84/2016, în vigoare de la 1 ianuarie 2017. Potrivit art. I pct. 1 din O.G. nr. 16/2022, în vigoare de la 1 ianuarie 2023, la art. 22, alin. (1) va avea următorul cuprins: „(1) Profitul investit în echipamente tehnologice, active utilizate în activitatea de producție și procesare, activele reprezentând re tehnologizare, calculatoare electronice și echipamente periferice, mașini și aparate de casă, de control și de facturare, în programe informatice, precum și pentru dreptul de utilizare a programelor informatice, produse și/sau achiziționate, inclusiv în baza contractelor de leasing financiar, și puse în funcțiune, folosite în scopul desfășurării activității economice, este scutit de impozit. Activele corporale, cu excepția activelor utilizate în activitatea de producție și procesare, activele reprezentând re tehnologizare, pentru care se aplică scutirea de impozit sunt cele prevăzute în subgrupa 2.1, respectiv în clasa 2.2.9 din Catalogul privind clasificarea și duratele normale de funcționare a mijloacelor fixe, aprobat prin hotărâre a Guvernului. Activele utilizate în activitatea [de] producție, procesare și activele reprezentând re tehnologizare sunt cele stabilite prin ordin al ministrului finanțelor”.

^[2] Alin. (1)¹ al art. 22 a fost introdus prin art. unic pct. 1 din Legea nr. 262/2020, în vigoare de la 23 noiembrie 2020.

^[3] Alin. (2) al art. 22 este reprodus astfel cum a fost modificat prin art. I pct. 6 din Legea nr. 296/2020, în vigoare începând cu 1 ianuarie 2021, respectiv cu prima zi a anului fiscal modificat care începe ulterior datei de 1 ianuarie 2021.

^[4] Alin. (4) și (5) ale art. 22 sunt reproduse astfel cum au fost modificate prin art. I pct. 6 din Legea nr. 296/2020, în vigoare de la 24 decembrie 2020. Potrivit art. I pct. 1 din O.G. nr. 16/2022, în vigoare de la 1 ianuarie 2023, la art. 22, alin. (4) va avea următorul cuprins: „(4) În cazul contribuabililor prevăzuți la art. 47 care devin plătitori de impozit pe profit în conformitate cu prevederile art. 52, pentru aplicarea facilității se ia în considerare profitul

prevăzute la alin. (1), puse în funcțiune începând cu trimestrul în care aceștia au devenit plătitori de impozit pe profit.

(5) Scutirea se calculează trimestrial sau anual, după caz. Suma profitului pentru care s-a beneficiat de scutirea de impozit pe profit, mai puțin partea aferentă rezervei legale, se repartizează la sfârșitul exercițiului financiar sau în cursul anului următor, cu prioritate pentru constituirea rezervelor, până la concurența profitului contabil înregistrat la sfârșitul exercițiului financiar. În cazul în care la sfârșitul exercițiului financiar se realizează pierdere contabilă nu se efectuează recalcularea impozitului pe profit aferent profitului investit, iar contribuabilul nu repartizează la rezerve suma profitului investit.

(6) Pentru activele prevăzute la alin. (1), care se realizează pe parcursul mai multor ani consecutivi, facilitatea se acordă pentru investițiile puse în funcțiune parțial în anul respectiv, în baza unor situații parțiale de lucrări.

(7) Prevederile alin. (1) se aplică pentru activele considerate noi, potrivit normelor metodologice.

(8) Contribuabilii care beneficiază de prevederile alin. (1) au obligația de a păstra în patrimoniu activele respective cel puțin o perioadă egală cu jumătate din durata de utilizare economică, stabilită potrivit reglementărilor contabile aplicabile, dar nu mai mult de 5 ani. În cazul nerespectării acestei condiții, pentru sumele respective se recalculează impozitul pe profit și se percep creanțe fiscale accesorii potrivit Codului de procedură fiscală, de la data aplicării facilității, potrivit legii. În acest caz, contribuabilul are obligația depunerii declarației fiscale rectificative. Nu intră sub incidența acestor prevederi activele menționate la alin. (1) care se înscriu în oricare dintre următoarele situații:

a) sunt transferate în cadrul operațiunilor de reorganizare, efectuate potrivit legii;
b) sunt înstrăinate în procedura de lichidare/faliment, potrivit legii;
c) sunt distruse, pierdute, furate sau defecte și înlocuite, în condițiile în care aceste situații sunt demonstrate sau confirmate în mod corespunzător de contribuabil. În cazul activelor furate, contribuabilul demonstrează furtul pe baza actelor doveditoare emise de organele judiciare;

d)^[1] sunt scoase din patrimoniu ca urmare a îndeplinirii unor obligații prevăzute de lege.

(9) Prin excepție de la prevederile art. 28 alin. (5) lit. b), contribuabilii care beneficiază de prevederile alin. (1) nu pot opta pentru metoda de amortizare accelerată pentru activele respective.

(10) Contribuabilii care intră sub incidența prevederilor art. 16 alin. (5) aplică prevederile prezentului articol în mod corespunzător pentru anul fiscal modificat.

(10¹)^[2] Contribuabilii care aplică prevederile Legii nr. 153/2020 pentru modificarea și completarea Legii nr. 227/2015 privind Codul fiscal, precum și pentru completarea Legii nr. 170/2016 privind impozitul specific unor activități, pentru achizițiile reprezentând aparate de marcat electronice fiscale, definite potrivit legii, nu aplică prevederile prezentului articol.

(11)^[3] *Abrogat.*

Art. 22¹.^[4] **Scutirea de impozit pe profit a contribuabililor care desfășoară exclusiv activitate de inovare, cercetare-dezvoltare.** Contribuabilii care desfășoară exclusiv activitate de inovare, cercetare-dezvoltare, definită potrivit Ordonanței Guvernului nr. 57/2002 privind cercetarea științifică și dezvoltarea tehnologică, cu modificările și completările ulterioare, precum și activități conexe acestora sunt scutiți de impozit pe profit în primii 10 ani de activitate.

contabil brut cumulat de la începutul trimestrului respectiv investit în activele prevăzute la alin. (1), puse în funcțiune începând cu trimestrul în care aceștia au devenit plătitori de impozit pe profit”.

^[1] Lit. d) de la alin. (8) al art. 22 a fost introdusă prin art. I pct. 1 din O.U.G. nr. 25/2018, în vigoare de la 30 martie 2018.

^[2] Alin. (10¹) al art. 22 a fost introdus prin art. I pct. 7 din Legea nr. 296/2020, în vigoare de la 24 decembrie 2020.

^[3] Alin. (11) al art. 22 a fost abrogat prin art. I pct. 5 din O.U.G. nr. 84/2016, în vigoare de la 1 ianuarie 2017.

^[4] Art. 22¹ a fost introdus prin art. I pct. 1 din O.U.G. nr. 3/2017, în vigoare de la 6 ianuarie 2017. Potrivit art. II din O.U.G. nr. 3/2017, „În cazul contribuabililor prevăzuți la art. 22¹ din Legea nr. 227/2015 privind Codul fiscal, cu modificările și completările ulterioare, care sunt deja înființați la data intrării în vigoare a prezentei ordonanțe de urgență, scutirea de impozit pe profit se aplică pe o perioadă de 10 ani de la această dată”.

Această facilitate fiscală va fi pusă în aplicare în condițiile respectării reglementărilor în domeniul ajutorului de stat.

Art. 23. Venituri neimpozabile. La calculul rezultatului fiscal, următoarele venituri sunt neimpozabile:

- a) dividendele primite de la o persoană juridică română;
- b) dividendele primite de la o persoană juridică străină plătitoare de impozit pe profit sau a unui impozit similar impozitului pe profit, situată într-un stat terț, astfel cum acesta este definit la art. 24 alin. (5) lit. c), cu care România are încheiată o convenție de evitare a dublei impunerii, dacă persoana juridică română care primește dividendele deține la persoana juridică străină din statul terț, la data înregistrării acestora potrivit reglementărilor contabile aplicabile, pe o perioadă neîntreruptă de un an, minimum 10% din capitalul social al persoanei juridice care distribuie dividende;
- c) valoarea titlurilor de participare noi sau sumele reprezentând majorarea valorii nominale a titlurilor de participare existente, înregistrate ca urmare a încorporării rezervelor, beneficiilor sau primelor de emisiune la persoanele juridice la care se dețin titluri de participare. Acestea sunt impozabile la data cesionării, transmiterii cu titlu gratuit, retragerii capitalului social sau lichidării persoanei juridice la care se dețin titlurile de participare, cu excepția celor aferente titlurilor de participare pentru care sunt îndeplinite condițiile prevăzute la lit. i) și j);
- d) veniturile din anularea, recuperarea, inclusiv refacturarea cheltuielilor pentru care nu s-a acordat deducere, veniturile din reducerea sau anularea provizioanelor pentru care nu s-a acordat deducere, veniturile din restituirea ori anularea unor dobânzi și/sau penalități pentru care nu s-a acordat deducere, precum și veniturile reprezentând anularea rezervei înregistrate ca urmare a participării în natură la capitalul altor persoane juridice sau ca urmare a majorării capitalului social la persoana juridică la care se dețin titlurile de participare;
- e) veniturile din impozitul pe profit amânat determinat și înregistrat de către contribuabilii care aplică reglementările contabile conforme cu Standardele internaționale de raportare financiară;
- f) veniturile reprezentând modificarea valorii juste a investițiilor imobiliare/activelor biologice, ca urmare a evaluării ulterioare utilizând modelul bazat pe valoarea justă de către contribuabilii care aplică reglementările contabile conforme cu Standardele internaționale de raportare financiară. Aceste sume sunt impozabile concomitent cu deducerea amortizării fiscale, respectiv la momentul scăderii din gestiune a acestor investiții imobiliare/active biologice, după caz;
- g) veniturile reprezentând creșteri de valoare rezultate din reevaluarea mijloacelor fixe, terenurilor, imobilizărilor necorporale, după caz, care compensează cheltuielile cu descreșterile anterioare aferente aceleiași imobilizări;
- h) veniturile prevăzute expres în acorduri și memorandumuri ca fiind neimpozabile aprobate prin acte normative;
- i) veniturile din evaluarea/reevaluarea/vânzarea/cesionarea titlurilor de participare deținute la o persoană juridică română sau la o persoană juridică străină situată într-un stat cu care România are încheiată o convenție de evitare a dublei impunerii, dacă la data evaluării/reevaluării/vânzării/cesionării inclusiv contribuabilul deține pe o perioadă neîntreruptă de un an minimum 10% din capitalul social al persoanei juridice la care are titlurile de participare. Nu intră sub incidența acestor prevederi veniturile din vânzarea/cesionarea titlurilor de participare deținute la o persoană juridică română de o persoană juridică rezidentă într-un stat cu care România nu are încheiată convenție de evitare a dublei impunerii;
- j) veniturile din lichidarea unei alte persoane juridice române sau unei persoane juridice străine situate într-un stat cu care România are încheiată o convenție de evitare a dublei impunerii, dacă la data începerii operațiunii de lichidare, potrivit legii, contribuabilul deține pe o perioadă neîntreruptă de un an minimum 10% din capitalul social al persoanei juridice supuse operațiunii de lichidare;
- k) sumele colectate, potrivit legii, pentru îndeplinirea responsabilităților de finanțare a gestionării deșeurilor;